

Lysings häradsallmänning
Skyttegatan 2
582 30 LINKÖPING

Utvidgning och precisering av gränserna av naturreservatet Lysings urskog i Ödeshögs kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § och 7 § miljöbalken ett område inom fastigheten Lysings häradsallmänning S:3 som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1. Föreskrifterna i Länsstyrelsens beslut 1996-01-10 angående utvidgning av naturreservatet Lysings urskog upphör att gälla, då det nu fattade beslutet vinner laga kraft.

Naturreservatets namn skall vara Lysings urskog.

Syfte

Syftet med naturreservatet Lysings urskog är att bevara den urskogsliknande barrblandskogen orörd med dess naturliga successioner och alla de komponenter som är viktiga för överlevnaden av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter. Syftet är även, att inom ramen för detta mål- ge möjlighet till naturupplevelser och vetenskaplig forskning i orörd natur. Syftet är även att utpekad livsmiljö och arter enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd.

Syftet skall nås genom att till stor del lämna skogen för fri utveckling.

Föreskrifter

- A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:
1. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
 2. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfällor;

3. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
4. plantera träd eller buskar;
5. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
6. anordna upplag;
7. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
8. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
9. framföra motordrivet fordon utanför väg och parkeringsplats;
10. uppföra byggnad eller annan anläggning;
11. uppföra mast, vindkraftverk, eller uppföra luft- eller markledning;
12. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;

Föreskrifterna utgör inte heller hinder för uttransport av fälld älg med mindre fordon.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. skötsel i form av fri utveckling (riktade åtgärder enligt skötselplanen kan förekomma);
3. iordningsställande av anordningar för friluftslivet, som anges i fastställd skötselplan.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar inte tillåtet att:

1. framföra motordrivet fordon utanför väg och parkeringsplats;

2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
4. plocka hela eller delar av kärleväxter, mossor, lavar eller svampar med undantag för bär och matsvamp;
5. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur;
6. tälta eller ställa upp husvagn;
7. göra upp eld.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

8. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
9. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2. 2.

Naturvårdsförvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Området har mycket höga naturvärden särskilt med avseende på orörd skog och brandhistoria. Kärnområdet anses aldrig ha påverkats av mänskliga ingrepp såsom skogsbruk, svedjebruk eller betesdrift. Spår av skogsbränder i form av brandlyror eller brandljud på tallar förekommer från 1735 och 1830. De äldsta tallarna kan därför antas vara minst 300 år gamla. Utvidgningen innefattar äldre skog med inslag av mycket gamla tallar samt en del yngre skog av arronderingsskäl.

Natura 2000

Reservatets tidigare del är ett Natura 2000-område. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området:

9010 Västlig taiga 10 ha

Grön sköldmossa Bauxbaumia viridis

Följande fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv är utpekade i området:

Järpe	Bonasa bonasia
Pärluggla	Aegolius funereus
Sparvuggla	Glaucidium passerinum
Spillkråka	Drycopus marius
Tjäder	Tetrao urogallus

Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000- områdets tillstånd kommer att gynnas av reservatbildningen och den skötsel som därav följer.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att omförordnande och utvidgning av naturreservatet Lysings urskog är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att omförordnande och utvidgning av naturreservatet Lysings urskog inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljö kvalitetsmål

Utvidgningen av naturreservatet Lysings urskog är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålet Levande skogar, om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom den centrala delen av naturreservatet Lysings urskog dokumenterades redan på 1930-talet och området avsattes 1935 som naturminnesmärke enligt 1909 års *Lag angående naturminnesmärkens fredande*. I och med *naturvårdslagen*, som trädde i kraft 1965, aktualiserades en uppdelning av

naturminnesmärken i naturminnen och naturreservat. För Lysings urskog innebar detta en utvidgning och att en skyddszon inrättades enligt ett naturreservatsbeslut 1972. I samband med upprättande av en skötselplan och därmed uppkommande frågor om skyddszonens skötsel och efter en inventering av mossor och lavar i reservatet (Leif Nilsson, Pro Natura 1993) aktualiserades att förstärka zonens skydd och att utvidga reservatet i väster. Detta skulle innebära en mera naturlig gräns mot Långlidskärret och bättre skydd för de fuktiga partierna. År 1996 fattades beslut om en sådan utvidgning. I samband med avverkningsplaner av skogen söder om reservatet och mot bakgrund av det nya miljömålet Levande skogar aktualiserades i början av 2000-talet ytterligare en utvidgning.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. För det befintliga reservatet innebar detta en mindre gränsjustering jämfört med tidigare beslutskarta. En värdering av området genomfördes av Svefa i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Naturvårdsverket har betalat ut ersättningen enligt beslut 2005-12-14.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, övriga berörda sakägare Ödeshögs kommun, Skogsstyrelsen Linköpings distrikt och Naturskyddsföreningen i Ödeshög.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Yttrande med tillstyrkan har inkommit från Ödeshögs Naturskyddsförening. Föreningen anser att möjligheterna bör utredas att sammanbinda naturreservaten Lysings urskog och Ödemark belägna med en knapp kilometers avstånd för att skapa ett sydsvenskt barrskogsreservat stort nog att t.ex. hysa en tjäderstam. Länsstyrelsen noterar synpunkten, men konstaterar att någon sådan sammanbindning inte rymts i gällande skogsskyddsstrategi.

Övrigt

Natura 2000

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § första stycket miljöbalken sedan 2001-07-01.

Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28a §, andra stycket miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan dock kräva tillstånd.

Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (6 kap. 1 §

miljöbalken). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (Miljödepartementet).

Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlindh, länsassessorn Karin Fridell, byrådirektören Sofia Bergvall och antikvarien Bror-Tommy Sturk deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Sverker Kärrsgård
Avdelningsdirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Kopia till

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Ödeshögs kommun,
Skogsstyrelsen, Box 288, 593 24 Västervik
Naturskyddsföreningen i Ödeshög, Christer Wiking, Siggeryd, 599 91 Ödeshög
Reservatsförvaltaren, Länsstyrelsen Östergötland
Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse

Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut för naturreservatet Lysings urskog beslutat 2007-12-18.

